DÉPÔT LÉGAL
LE DIRECTEUR GÉRANT

NĂM THỨ NĂM — SỐ 481 · MỖI SỐ 5 xu · 辛未年九月十八日 · NGÀY THỨ TƯ 28 OCTOBRE 1931

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC
Một năm	[illegible]	[illegible]
Sáu tháng	[illegible]	[illegible]
Ba tháng	[illegible]	[illegible]

Mua báo phải trả tiền trước
Thơ và mandat gởi cho
M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng xin thương-nghị trước.

TIẾNG-DÂN 聲民

LA VOIX DU PEUPLE

Mỗi tuần xuất-bản 2 kỳ: thứ tư và thứ bảy

Chủ-nhiệm kiêm Chủ bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

BÁO-QUÁN Đường Đông-Ba — Huế
Giây thép nói số 45
Giây thép: TIẾNG-DÂN — Huế

Muốn trồng lúa tốt, trước phải dọn cỏ cho sạch.

HÁN-HỌC NƯỚC TA

LỐI HỌC KHOA-CỬ VÀ LỐI HỌC CỦA TỐNG-NHO, CÓ PHẢI LÀ HỌC ĐẠO KHỔNG MẠNH KHÔNG?

Có bỏ điều hư của mình mà sau mới học được điều hay của người. Nếu thấy điều hay của người, muốn bắt chước theo mà cứ ôm giữ tro tro cái cọc hủ của mình, thì không khác gì gieo giống tốt trên vạc đất cỏ rậm kia, không ích gì mà chỉ tốn công thôi. Bản báo trước có bài «CÂU CHUYỆN TỪ HÁN» nói cái bệnh cản «khinh thiệt sùng hư» của người mình, nay có bài «HÁN HỌC NƯỚC TA», kế tiếp đăng theo, trông cho người mình thấy rõ bịnh cản mà lo chữa. Người xưa có câu: «đồng rộng lối tươi, bỏ điều cũ mà ra điều mới» (原田每每舍其舊而新是謀). Học giới ta ngày nay nên theo cái mục đích ấy mà lần lần, may có bổ ích cho tương lai chút gì chăng.

Bên Á-đông ta nói đến văn hóa tối cổ và có thế lực và có ảnh hưởng to lớn thì kể: 1) là văn hóa Trung-hoa, (ta gọi Khổng Mạnh, Nho giáo), 2) là văn hóa Ấn-độ (ta gọi là Phật). Nước ta từ nội thuộc nước Tàu đã chịu ảnh hưởng văn hóa Trung-hoa chi phối rất sớm, cho đến ngày sau tự lập, cũng cứ một mực học theo văn hóa ấy, nên nói đến học giới nước ta thì ai cũng nhận là theo Hán học, học đạo Khổng Mạnh, Nho-giáo v. v..., sự ấy cố nhiên. Song có điều chúng ta nên biết là mình học theo Tàu nên học giới Tàu biến thiên thế nào thì mình cũng cứ lo theo lối biến thiên ấy, dẫu đến sai lầm dại dột đến đâu mà người Tàu tạo ra và họ đã xu hướng thì người mình cũng nhứt vị nhắm mắt theo mù, mà không phân phải trái, ấy là một chỗ sở đoản to lớn tỏ ra người mình thiếu cái não phán đoán cùng cái năng lực sáng tạo. (đồng học văn hóa Tàu mà mình thua Nhật-bản là vì thế). Cái chứng rõ ràng là nhận lối học khoa cử cùng lối học Tống nho làm học đạo Khổng Mạnh, chính là chỗ hư chỗ dở của người Tàu mà mình bắt chước theo. Đó là một cái ác nhân trong học giới ta mà di nghiệt đến ngày nay vẫn còn chưa thôi! Vậy theo dấu tích trên lịch sử mà xét chỗ sai lầm, chỉ dấu xe úp ngày trước cho người sau thấy mà trông chừng khỏi chồng dấu theo, cũng là trách nhiệm một nhà học giả đối với quốc dân vậy.

Hán-học truyền sang xứ ta rất sớm, theo như sử chép thì có thể tạm phân làm mấy thời kỳ như sau (chữ thời kỳ đây là tạm vạch một cái giả thuyết cho dễ hiểu, chớ ở trong giới hạn không chia ra rành, độc giả hiểu cho:

I — Nho-học du nhập
(từ đời thuộc Tây-Hán cho đến Đinh-Tiên Hoàng)

Nước ta địa thế liền với nước Tàu, nước Tàu lại là một nước lớn bên Á-đông nầy và có cái văn hóa tối cổ, người mình giao thông với Tàu rất sớm, về đời Đường Nghiêu Thành-châu, đã có phái người đi cống hiến nầy nọ. (trước Gia-tô trên 2000 năm, như việc dâng rùa dâng trĩ, 獻龜獻雉). Từ đời Tây-Hán trở đi, lại nội thuộc về Tàu, người Tàu sai Thứ-sử Đô-hộ sang cai trị xứ nầy. Trong khoảng trên ngàn năm nội thuộc ấy, người Tàu đã thống trị mình thì họ đem văn hóa họ mà truyền bá cho người mình, là lẽ tất nhiên. Theo sử tác chép thì đời Đông-Hán có Nhâm-Diên, Tích-Quang, đời Ngô có Sĩ-Nhiếp, đều là người có công về sự truyền bá Hán học sang xứ ta. Lối giạy và học bấy giờ, chắc là đơn giản, sử không chép rõ, chỉ nói: «thi thư lễ nghĩa, hóa theo văn hóa Tàu» mà thôi, song xem Lý-Tiến được cử làm quan, có lời trần tố; Khương-công-Phụ cũng làm quan Tàu (Khương có bài phú «Bích-hải-xuân-vân, 碧海春雲», lời rất tao nhả), thì rõ Hán học ở xứ ta, lúc ấy đã có người hấp thụ, song một phần ít, và chưa nhiễm cái lối khoa cử, (ngày nay ta gọi Hán-học Hán-văn, là cái chứng Nho học truyền sang xứ ta đầu từ đời Hán).

II — Nho-Phật tịnh hành
(thời kỳ tự lập từ Đinh đến Trần).

Nho-giáo truyền sang xứ ta rất sớm, như trên đã nói, còn Phật giáo du nhập lúc nào, không thấy sử chép, song cũng ở sau khoảng Đường-tam-tạng cầu kinh, nên trong xứ cũng sùng thượng Phật-học. Chính lúc nước mình mới bắt đầu

(Xem tiếp trang nhì cột hai)

MINH-VIÊN

HỘI-NGHỊ «BÀN-TRÒN»

Mục đích các đại biểu của phái đại điền chủ và phái đại tư bản Ấn-độ tại hội-nghị «Bàn-Tròn» không phải là gần cầu cho Ấn-độ được độc lập đâu, mà chính là tìm cách làm cho nước Anh đừng phân rẽ ra được và ngăn cản phong trào cách mệnh ở Ấn.

Nước Anh không có ý muốn giao nước Ấn-độ cho phái tư bản Ấn-độ. Ông Gandhi muốn cho Ấn-độ thành một nước tự trị, ở trong nước Anh. Về lý thuyết thì đã nhất định như vậy rồi, chỉ còn phải tìm cách thiệt hành.

Chắc rồi đây cũng sẽ có thay đổi ít nhiều trong bộ máy cai trị ở Ấn-độ. Các tỉnh hạt sẽ được tự trị và chính phủ trung ương cũng sẽ cải cách. Sự cho các tỉnh hạt được tự trị sẽ làm cho các nhà tư bản Ấn-độ mắc ngọm, làm thinh phăng phắc, không kêu nài van rên gì nữa, mà không động đến quyền lợi của các nhà tư bản Anh.

Nhưng, từng sự có thể làm gần phong trào quốc gia cách mệnh đi nữa, thì cũng chỉ trong một lúc tạm thời thôi; tình cảnh sinh hoạt khốn nạn của đại đa số nhân dân, một ngày kia sẽ châm ngòi đốt lại, điều ấy tất nhiên như vậy, có bỏ vào cối mà đâm cũng không sai. Hiện nay đến 70% nhân dân bị khốn khổ một cách không bút mực nào tả được. Cái đội binh nông dân vô sản đã đến trên 40 triệu người mà còn cứ mỗi ngày mỗi tăng thêm. Giá các nông sản thì hạ, và không thể xuất cảng được một chút ít nào. Phòng thương mãi Ấn-độ, vừa rồi có bức thơ cho viên kinh lược, trong có câu: «Nếu không có phương pháp gì bỏ cứu lập tức thì tình hình khủng hoảng các miền về nông nghiệp sẽ không bao lâu mà xuất hiện; mà lại không phải khủng hoảng vừa đâu, khủng hoảng tới nơi lận».

Hiện nay tình cảnh đám lao động về công nghiệp cũng càng ngày càng trụy lần. Nạn thất nghiệp mỗi ngày mỗi lan rộng ra. Thợ thuyền ở sở xe hỏa xem đã có mòi muốn bãi công lần nữa rồi kia.

Người ta có thể mở thêm xưởng mà chống với con ma thất nghiệp; có thể họ bớt một chút ít thuế mà cho nông dân mà làm cho họ ngồi yên trong một lúc; thêm việc làm trong các công sở để gạt đám trí thức, cho họ tưởng rằng người Anh không phải là cừu địch với quyền lợi của họ. Nhưng khốn thay, đám dân nằm ngoài đã theo lịnh của Hội-nghị quốc-gia, nay có dấu đã đi gọi đến thì! Một ngày chế độ áp chế của đế-quốc chủ nghĩa Anh còn, thì một ngày họ còn rục rịch.

Y-KHOA THƯỜNG-THỨC

BỆNH TINH-THẦN

Trước khi xét đôi ba giống binh của tinh thần, ta hãy xét những sự thay đổi lặt vặt của tinh thần — thay đổi có thể sinh ra bệnh.

I. — Thay đổi trong bộ cảm-giác

a) tinh tinh vui vẻ quá, khi nào cũng vui, khi nào cũng cười, gặp việc gì cũng muốn làm, gặp hịp gì cũng lấy làm thích;

b) trái lại, tinh tinh buồn âu quá, không thích nói cười, không thích cử động, việc gì, việc gì cũng coi dời cũng lấy làm chán ngắt;

c) tinh tinh xem như không cảm xúc với hoàn cảnh nữa, không việc gì có thể làm cho buồn, không việc gì có thể làm cho vui;

d) gặp một việc đối với kẻ khác thì đủ làm cười mỉm, mà mình thì reo cười, nhảy nhót;

e) gặp một việc đối với kẻ khác chỉ đủ làm nhăn da trán, mà mình thì dậm chân, dậm cẳng, trợn mắt, đỏ mặt, tỏ ra bộ tức giận lắm;

f) hay sợ, sợ quá giới hạn, sợ thì mặt tái, mồ hôi toát ra, tay chân run lập cập, có khi đến chết giấc;

g) hay thổn thức, trong mình khi nào cũng giống như có một việc gì nguy biến sắp đến, thường hay xốc trước ngực, thở thì hấp tấp, hay ra mồ hôi, mà mồ hôi lại lạnh;

h) trong các cách thay đổi về bộ cảm giác, trọng yếu nhứt là cách thay đổi mà chữ Pháp gọi là *obsession*. *Obsession* cũng giống như sự thổn thức và sự sợ đã nói ở trên, nhưng khác hai điều ấy như thế nầy: thổn thức là tưởng như có một việc gì nguy biến sắp đến, nhưng không biết là việc gì, còn *obsesion* thì cũng tưởng như có việc nguy biến sắp đến song việc ấy đã biết trước, cũng như việc mình đã biết đó, khi nào cũng ở bên cạnh mình để hại mình. Sợ là sợ một điều mình cho là có lý, thí dụ như sợ ma, sợ sét v. v...; còn *obsession* thì sợ một điều mà mình có thể cho là vô lý, thí dụ như sợ máu, sợ nước v. v... Có người bị *obsession* bởi một vật như cái dao sắc, cái dùi nhọn; có người bị *obsession* bởi một loài vật như con nhện, con tằm, loài vi trùng; có người bị *obsession* bởi một sự tầm thường trong sự sống như sự thở, sự ngủ, sự nuốt; có người bị *obsession* bởi một ý tưởng như ý tưởng chết, ý tưởng không đủ phép lịch sự, ý tưởng bổng thì v. v...

II. — Thay đổi về bộ trí não

a) Ta «hiểu» được những điều tiếp xúc ngoài hoàn cảnh là nhờ trí não. Thí dụ như không có mắt thì không «thấy» được con bò, đều ấy cố nhiên; nhưng có mắt, «thấy» được con bò, mà không có trí não, thì sự thấy đó cũng vô ích, vì không «hiểu» được rằng vật mình thấy đó là con bò. Sự «hiểu» ấy có khi chậm, lại có khi sai. Thí dụ anh A xưa nay không thấy mẹ mà nghe tiếng mẹ cũng hiểu ngay được là mẹ. Nhưng bây giờ nếu có nghe như thế thì một hồi lâu mới hiểu được, như thế thì sức hiểu của anh A đã chậm rồi. Nếu nghe tiếng mẹ mà hiểu lầm là con cha mình, như thế thì sức hiểu đã sai.

b) Người ta nghe sách được, xem sách được và viết được là nhờ có lỗ tai, có mắt, có tay đã đành, mà lại còn nhờ có trí hiểu của não cân. Có người xưa nay vốn kẻ học vấn, nhưng thình lình bị bệnh «người ta đọc sách mình nghe không hiểu nữa» hay xem sách không hiểu nữa, hay không viết được nữa; mà như thế không phải điếc tai, mù mắt hay què tay.

c) trong các cách thay đổi về bộ trí não, có một cách thường hay có, chữ Pháp gọi là *hallucination*. *Hallucination* nghĩa là không có mà tưởng có. Thí dụ như trời im lặng mà nghe như có sấm sét, xung quanh không có gì mà thấy có vật nầy, người nọ. Có nhiều thứ *hallucination*: *hallucination* về sự nghe (nghe chim kêu, nghe súng nổ), về sự thấy (thấy ma, thấy thú dữ), về sự ngửi (nghe mùi hôi, mùi thơm), về sự nếm (nghe miệng đắng, miệng ngọt) v. v...

d) nói về những sự thay đổi trong trí nhớ. Tâm lý học chia trí nhớ ra làm bốn công việc: gắn sự nhớ (fixation), giữ sự nhớ (conservation), dùng sự nhớ (évocation) và biết sự nhớ (reconnaissance). Có người thấy cái gì, hay đọc bài gì cũng quên liền, như thế là công việc thứ nhứt kém hay hỏng; có người đọc một bài gì trong giây phút liền đó có thể đọc trầm lại được, nhưng sau hai ba ngày thì quên cả, như thế là công việc thứ hai kém hay hỏng; có người nhớ thì dai, nhưng để tự nhiên thì đọc lại được, nhược bằng [illegible] quên cả, như thế là công việc thứ ba kém hay hỏng; lại có người quên không quên hẳn mà nhớ cũng không nhớ hẳn, cứ mập mờ, như thế là công việc thứ tư kém hay hỏng. — Có người mắc phải chứng «không muốn nhớ cũng bắt nhớ»: những chuyện lặt vặt, bây họ đã thấy, đã nghe về 10-20 năm khi trước, lâu nay đã quên hết, nay thình lình nhớ lại, nhớ một cách rõ ràng như thấy hay nghe vừa rồi.

e) thường thường, ta tư tưởng, hành động trong khi ta tỉnh, ta đều nhận là ở tinh thần của ta mà ra. Có người tư tưởng, hành động cách ấy cứ tưởng như có ai sai khiến, có ai nằm trong não mình mà bảo mình, như thế là sự tự chủ của trí não đã kém.

f) có người đã già thình lình đổi ra tính tình trẻ con, lại có người còn trẻ thình lình đổi ra tính tình ông già. *(Sẽ tiếp)*

Y-sĩ TRẦN-ĐÌNH-NAM

Số người sống lâu

Phép vệ sinh càng phát minh, chánh trị giáo dục càng hoàn thiện, thì số người sống lâu càng tăng lên. Trước đây người Âu có làm bản thống kê về thế kỷ 17, 18 và 19 như dưới:

Thế kỷ 17, bình quân mỗi người sống 13 tuổi
Thế kỷ 18 — 20 tuổi
Thế kỷ 19 — 36 tuổi

Thế là trong khoảng 3 trăm năm mà số tuổi người sống lâu, trước sau so nhau gần gấp ba, phạm vi nước «chết» của bác Tạo kia, phải nhường bớt cho loài người văn minh mà khép nhỏ lại dần dần, thực chứng rành rành. Hiện thế kỷ 20 nầy mới mở màn ra được 30 năm, chưa có bản thống kê. Song có một điều chúng ta đoán trước được mà cả là không sai là nếu kể số chết non về chiến tranh và chế độ bất bình trong xã hội, kể toàn cả thế giới, thì tất thế nào cái số tuổi sống bình quân cũng kém hơn trước, vì quả bom và thuốc độc, ở thế kỷ 20 nầy phát minh và chế tạo nhiều hơn trước nhiều. H. Á.

CHUYỆN HAY

Phương trình thức

Một hôm Lạc-nhân nhân nói điều gì đó mà quên mất, có dùng đến chữ «phương trình thức» (équation).

— Cái gì? Phương trình thức? — một người không biết thứ ấy, viết thư hỏi.

Lạc-nhân xin giải cho người ấy rõ qua: Trong môn đại số học (algèbre) người ta gọi phương trình thức là một cái công thức để tỏ sự bằng nhau (formule d'égalité) của hai số, giữa có để dấu hai ngang (=). Ví dụ như ta nói 2 là bằng với 2, thì viết cái phương trình thức: 2=2; 5 là bằng với 3 cộng 2, thì viết cái phương trình thức: 5 = 3+2 v. v...

Nói đến phương trình thức, mà Lạc-nhân vùng nghĩ ra được một ý: ai cho cuộc đời là gì không biết chớ Lạc-nhân thì cho cuộc đời là một giây dài phương trình thức (La vie est une suite d'équations). Mà thực vậy chớ! Một đứa con nít nhỏ mới lớn lên thấy cái bánh muốn ăn cắp, mà rụt rè sợ sệt vì nó nói: nếu chúng thấy được thì tức bị đòn. Như thế thì đặt được một phương trình thức rồi:

Ăn cắp bánh = bị đòn

Lớn lên nữa mà đi học, là cũng vì hoặc sợ thầy, hoặc muốn làm vui lòng cha mẹ, hoặc muốn tranh đua với chúng bạn, hoặc muốn đậu được bằng nọ bằng kia, đi làm ông nầy ông khác v. v... Mỗi cái ý nguyện ấy tức là một cái phương trình thức, mà người học trò tự nhiên đặt ra trong não mà không biết.

Còn cái phương trình thức ở trong đời người lớn thì nó phức tạp vô cùng, là vì các con số trong các phương trình thức ấy là do chỗ quyền lợi mà ra; và hai chữ nầy phạm vi nó mênh mông mù mịt, không biết nó khởi tự đâu và đến đâu là bờ bến. Ví dụ như người có con cho đi học, tốn kém đủ điều là cũng tự nhiên tính trong não rằng tốn chừng nầy chừng khác, tức là làm cho con mình học đến bực nọ bực kia. Người sinh con gái, tự cho là vô phước, vì gái lớn về nhà chồng, cha mẹ không còn nhờ cậy, thì đến khi gả con đòi những vật nầy vật khác, buộc chàng rể đủ điều. Chàng kia vì con ma tước vị phẩm hàm ám ảnh, uổng phí cái thì xuân xanh, cứ ra lòn vào cúi, tên hung thủ nọ giết người cướp của, tự biết nếu bại lộ ra, thì cổ kia sẽ kề bên lưỡi dao máy chém..., mấy người đó, trước khi hành động đều có đặt phương trình thức cả...

Cuộc đời đã là một dây giải phương trình thức, thì hành vi của người đời chẳng có cái mục đích gì khác là giải các cái phương trình thức ấy (résoudre ces équations). Song như phép toán học đã giạy thì chỉ có những phương trình thức nào đặt đúng luật mới giải được; nghĩa là nói về trong đời người, thì chỉ có những ý tưởng hợp lý mới có thể thi hành được.

Những thứ phương trình thức như Lạc-nhân nói trên nhiều lắm, biết làm sao mà kể cho hết được! Bữa nay nói qua loa mà đã gần hết cột rồi, tiếc quá! Lạc-nhân còn hai cái phương trình thức rất đặc biệt và rất ngộ! Thôi, để kỳ sau sẽ kể cho độc giả nghe.

[Lạc-nhân

MỘT CUỘC MẾT-TIN VỀ VẤN-ĐỀ THỰC-DÂN Ở ĐÔNG-DƯƠNG

(Tiếp theo)

M. Marius Moutet

Sau khi đã nghe những biện thuyết của các diễn-giả trên kia, ông Marius Moutet, một người trong Trung-ương hội-đồng trị sự hội N.Q., đứng dậy kết luận cuộc mết-tin.

Ông Lan sợ thính giả phải lầm với những lời nói thêm thốt của ông Félicien Challaye. Lời nói thêm đó theo ông Lan thì có thiệt hại cho cái hội Nhân-quyền ở Đông-dương. Tôi không tin thế. Từ năm 1907 đến nay chúng tôi không khi nào không phản đối những sự nhũng lạm hằng ngày. Một cuộc mết-tin như thế nầy, mục-đích không phải là để tán dương khen ngợi — biết bao nhiêu người khác lãnh làm bổn-phận của họ việc khen ngợi ấy rồi — mà là để bày tỏ những sự lầm lỗi và để khởi những phương pháp bổ cứu.

Chúng tôi không phải là không biết tới những việc hay của nước Pháp đã làm ở các thuộc địa; chúng tôi không phải là không biết chuộng công-lý. Chúng tôi rất phàn nàn mà thấy nhiều người lập sai lời nói chúng tôi mà cho là bất công.

Chúng tôi lấy làm bằng lòng về những công việc khai hóa của nước Pháp ở Đông-dương. Và khi thấy bọn thiếu-niên bên ấy đòi quyền tự do về chính-trị, thì chúng tôi rất lấy làm vui mà nghĩ rằng giáo dục của chúng ta đã làm cho họ biết đến cái tự do dân-quyền ấy.

Thật vậy, thay đổi một cái văn-minh không phải là dễ dàng, không phải việc có thể xoay trong một lúc, mà phải một thời kỳ lâu dài dặng lần lần du nhập những tập quán mới. Vì vậy nên những người lãnh trách nhiệm phải có thái độ ôn tồn lịch-sự. Khốn thay, tất nhiên người Âu-châu ở thuộc-địa bình như chỉ nghĩ việc cá nhân, mà quên bổn phận sự khai hóa của họ.

Chúng tôi, hội viên hội N.Q. đây, chúng tôi chỉ tin ở chính trị lấy cảm tình, lấy công-lý, lấy tự do làm căn bản, và nếu vì sự tự do đó mà phải để cho dân Đông-dương được hoàn toàn độc-lập thì chúng tôi cũng không do dự gì mà không yêu cầu cho được thế. Hiện bây giờ chưa được thì chúng ta hãy đợi đó đã, chúng tôi chỉ tuyên bố lên rằng phải để người Annam bên họ được bình đẳng với người

TRUNG-NHẬT XUNG ĐỘT

Hai người thiếu-niên Trung-hoa vì tức việc nước mà tự sát

Một nơi gần Thượng-hải, đồ bờ sông cách mấy hôm trước đây có 1 người thanh niên bận âu phục đi vật vờ lối đó, ra dáng lo nghĩ và buồn rầu dữ lắm, rồi thình lình đâm đầu xuống sông. Vừa lúc đó có ghe sở Đoan đi tuần, bọn lính trên ghe ngó thấy bèn vớt lên, khỏi chết.

Người ta có hỏi tên họ của chàng thanh niên ấy thì va không chịu nói, chỉ nói là mình có học ở một trường đại học kia.

Lại một người tên là Đường-v-Hải 24 tuổi mới rồi cũng toan tự tử. Đường là người ở Tô-châu, có tốt nghiệp ở Cao đẳng trung học; cha va tên là Phúc, hiện còn sống. Người nầy lại tự tử bằng a-phiện với dấm, mà cũng vì một cớ như người trên.

Đường-v-Hải cũng như cậu thanh niên kia, nhờ có người nhà cứu cho khỏi chết. Họ soát trong mình va, cũng thấy một bức thơ di chúc, khẩu khí cũng giống với thơ của người nhảy xuống sông mà được cứu đó.

Báo Tàu thuật hai vụ tự sát này, cho rằng hai cậu thanh niên đó vẫn có lòng lo việc nước, nhưng chết như vậy là tỏ ra cái thái độ tiêu cực, đối với thời cuộc không có ích gì.

(T. L.)

https://tieulun.hopto.org

ANNAM LỊCH SỰ
HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

Pháp, phải để cho họ biết đến và dự vào việc cai trị xứ họ nữa.

Đối với xứ Đông dương chúng ta cũng gặp nhiều nỗi khó khăn như đối với xứ Algérie là một xứ gần nước Pháp hơn. Cũng vậy, chúng tôi đã có đòi, và còn đương đòi cho dân thuộc-địa Bắc-Phi được hưởng mọi quyền như người Pháp, và được có đại-biểu riêng của họ ở Nghị-viện.

Theo ý chúng tôi chỉ có một chính-trị theo chủ-nghĩa dân quyền là có thể bổ cứu tình hình Đông-dương được mà thôi.

Trước trận Yên-bày đã lâu kia, hội N. Q. đã phản đối Hội đồng đề hình về việc đày đi xa.

Chúng tôi không khi nào nhận những chuyện như vậy. Bởi thế cho nên phần nhiều người Annam họ tin cậy ở chúng tôi hơn là những người Pháp ở bên Đông-dương

Bổn phận hội viên hội Nhân-quyền là phản đối những công chuyện như vậy. Tuy đã biết trước rằng phản đối thì được khen ngợi ít mà bị ghét oán nhiều: thường nghe người ta nói xấu những người vì nhân quyền mà hay nài phản đối điều này điều nọ.

Vì ở bên Đông dương quyền lợi riêng của nhiều người Pháp chống chỏi với quyền lợi của nước Pháp. Chắc cũng có nhiều người tốt — mà có lẽ cũng nhiều hơn số người xấu kia — nhưng ác thay, chỉ một vài người tầm bậy cũng đủ làm cho toàn thể chúng ta phải chịu trách nhiệm về những cử chỉ không xứng đáng của họ.

Chúng ta phải giữ đừng nói thêm; chúng ta không được phép vượt ra ngoài vòng sự thực. Chúng ta phải nói thật luôn luôn.

Chúng ta phải để cho Đông dương tiến hóa, và giúp cho nó tiến hóa được dễ dàng bằng những điều cải cách, phải! nhưng cũng phải tỏ cho dân Annam hiểu tâm lý nước Pháp trước hết mới được.

Dư luận công-chúng ở Pháp đã khởi đầu để ý đến vấn đề Đông-dương; đến đỗi trong xóm nhỏ kia, người nhà quê Pháp cũng tìm tòi cho biết những chuyện xảy ra bên thuộc địa chúng ta ở châu Á, và họ lại lấy làm khó hiểu vì sao những bọn lao-động đồng hệt như họ

Phải làm sao cho hai chữ «bác ái» lan rộng ra khắp thế-giới; được thế, mới mong trừ tiệt được những sự không hiểu thấu nhau trong dân-tộc nầy với dân tộc khác

Chúng ta phải làm sao, chớ đừng để một dân-tộc ở gần bên chúng ta bị cực khổ.

Về phần chúng tôi, hội-viên hội Nhân-quyền, xem vấn-đề Đông-dương như một vấn-đề về luân-lý. Làm cho xứ Đông-dương được thạnh-vượng đành là bổn-phận của chúng ta, nhưng trước hết phải đem hạt giống tự do gieo bên ấy đã. Dư-luận phải làm sao mà trừ khử cho hết những sự lạm quyền trái phép có thể làm phạm đến danh-dự của nước Pháp cộng-hòa.

(*Hết*)

Dịch

Số tới sẽ định đăng bức thơ của ông Félicien Challaye, cải chính bài của ông Lan.

Về việc hát giúp dân đói Nghệ Tịnh bổn báo tiếp được nhiều bài lai cảo các nơi gởi đến, những bài xem rõ ràng thì cho đăng ngay; có bài không đăng là hoặc vì số cọng trừ sai, hoặc vì một nơi mà có hai bài lai cảo nói kết quả không giống nhau

---

QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP

Thuyết « Âu-châu quân-bình »

Trước hồi Đại-chiến (nói về phương diện chánh sách ngoại giao) thì các nước châu Âu chia ra làm hai phe, quyền lợi tương phản nhau nhưng sức cường đồng cũng tương đương, thành thử ai cũng chực lo bảo chữa cho mình, không dám đá động tới bên kia, nhờ vậy mà trong cõi giữ được sự hòa bình, hòa bình nhờ cái chỗ « quân-bình » (équilibre) của hoàn cảnh ấy.

Đó là một cái thực nghiệm của « thuyết quân-bình » (théorie de l'équilibre) và hai phe nói trên là một đàng Pháp, Nga, Anh, còn đàng nọ là Đức, Áo, Ý. Các nhà chánh trị bênh vực cái thuyết « quân-bình », người thì cho rằng nhờ có phe Đức, Áo, Ý mà đế-quốc Nga không tung hoành được, kẻ thì lại cãi rằng một nước trọng dân chủ như Pháp mà chịu liên hiệp với một nước thuần quân-chủ chuyên chế như Nga là để mà đối phó với cái lòng tham tàn ghê gớm của Nhật-Nhĩ Mạng mà thôi.

Nói cho thời nói, chớ cái thuyết « quân-bình » tuy phát minh từ mấy thế kỷ nhưng chưa lúc nào thấy có kết quả mỹ mãn. Cái « quân-bình » qui bỏn kia chẳng bề khi nào thấy thành tựu, và hai phe nói trên đây, sau khi cãi cọ, hăm dọa nhau cho đã, rồi liền xâu xé nhau trong đám giặc long trời lở đất vừa rồi, đám giặc mà dường như (than ôi!) cái óc lơ lẳng của con người hầu quên cả mọi điều thê thảm tàn ác...

Nếu đứng về phương diện « Thế-Giới-Hòa-Bình » mà nói, thời cái thuyết « quân-bình » thật chẳng có giá-trị là bao! Vì đã thấy rõ sự vô-giá-trị ấy cho nên các nhà chánh-trị mới phát minh ra lý tưởng « Vạn-quốc-hội ». Họ viện lẽ rằng cứ theo như cái thuyết « quân-bình » thời những nước có độc hay là hiệp lại từng phe đảng riêng, sớm muộn cũng phải nghi nan nhau, tật đố nhau, kình chống nhau, nhiên hậu tất xung đột nhau, nên chi nói đến cái thuyết « quân-bình » kia vì chẳng khác đem một đội đại-bác thần công để đối khẩu với nhau đặng cho nó đừng bắn ra được. Thế có phải tốt hơn là để các súng đại bác cái nầy kế bên cái kia dường như « anh em một nhà » đặng chờ ngày nào các dân tộc thật muồi mẫn trong chủ nghĩa Hòa-Bình mà quăng phứt nó vào đống sắt vụn chăng? Đó là cái lý thuyết « Vạn-quốc-hội ».

Vạn-quốc hội cho rằng các nước trong hội đều là đồng đẳng nhau cả. Hội không cấm tuyệt những tờ nghị ước về liên minh (traité d'alliance) riêng nước nầy với nước kia trong Hội, cái tôn chỉ của Hội là: những hội-viên ở giữa Hội không khi nào được để quyền lợi tư của mình trên quyền lợi chung của tất cả. Cái tôn chỉ của Hội nói như thế nghe ra không được minh bạch, nhưng theo những bài diễn văn hùng hồn của nhà ngoại giao trứ danh Briand ở Genève thì « sự kết quả tất nhiên của một cái lý-tưởng như thế chẳng chi khác hơn là một cái chủ-nghĩa đoàn thể: cả mọi người phải chung đậu nhau mà bênh vực cho một người lâm « cơn nguy khốn.. ». Như thế thời, về mặt luật pháp, mới có một mối quân-bình chắc chắn bền bỉ...

Chúng tôi không cần nói rằng cách lý hội tốt đẹp ấy còn sớm lắm, nhân loại hiện thời chưa có giàu tư tưởng về sự Hòa-Bình đến thế, và không những các nước chưa có thi hành được cái lý-thuyết ấy mà thôi mà họ lại còn đợm muốn trở lại theo những thói tục trước khi Âu-chiến nữa!

Thử xem: Phía bên Tây châu-Âu thì có phe Pháp-Bỉ-Anh cặp thêm Tây-ban-Nha, chỗ nghĩa là phải bảo tồn các tờ nghị ước thuở nay và thi hành cái chủ nghĩa Hòa bình. Còn phía Đông lại khác, phe Đức-Áo-Hung và Ý thời lại yêu cầu sự sửa đổi các tờ nghị ước cũ..,

Qua phía Đông một đỗi nữa thì chúng ta gặp một phe nước khác, phe nầy lại cũng muốn bảo tồn cái thế cuộc hiện thời của châu-Âu, các nước là: Ba-lan (Pologne), Tiệp-Khắc (Tchécoslovaquie), Lỗ-Mã-Ni (Roumanie). Nghịch lại với phe nầy là phe Nga Xô-Viết, có hai nước Thổ nhĩ Kỳ (Turquie) và Bulgarie ăm trợ...

Coi đó chúng ta nên để ý hai điều nầy:

1) Các nước liên hiệp nhau đều ở từ phía Bắc xuống phía Nam, vì vậy nên các sự hiềm khích đều do nơi những giới hạn ở phía Tây hay là phía Đông mà thôi.

2) Bốn phe đảng nói trên đều có cảm tình riêng với nhau: vì dụ như nước Pháp, không những có cảm tình riêng đối với nước Ba-lan, Tiệp-Khắc và Yougoslavie mà thôi mà lại có ký tờ hòa ước riêng với những nước ấy nữa. Còn nước Nga thời cũng giao thiệp một cách thâu tình với Đức và Ý. Sự thân thiết của nước Bảo (Bulgarie) với nước Ý thì không còn phải nói: mới đây vua Boris nước Bảo đã đính hôn với một bà hoàng người tôn thất nhà vua nước Ý.

Ấy vậy, ở Âu-châu, thay vì hai phe như khi trước hồi Đại-chiến thời nay lại có đến bốn phe, nhưng bốn phe ấy tựu trung cũng hiệp lại thành hai.

Thật, cũng có sự quân bình trong hai phe ấy, nhưng cái quân bình ấy nó dễ sai lệch biết bao.

Vì thế cho nên dầu cho các tay kiện tướng trong chủ nghĩa Hòa-bình như thủ tướng Briand và Stressmann vân vân, có hô hào cổ võ bao nhiêu đi nữa, cái nạn chiến tranh ở Âu-châu cũng hồi rõ ràng trước mắt.

Chỉ có ngày nào cái lý tưởng « Âu-châu liên bang » (Etats-Unis d'Europe) được tác thành thì dân chúng rồi ấy mới an hưởng được cảnh thái bình một cách vĩnh viễn mà thôi (1)

Phan-văn-Thiết

(1) « *Âu-châu liên bang* » không thể nào thực hiện được. Mà có thực hiện được đi nữa, dân chúng cũng chưa chắc được an hưởng cảnh thái-bình. (Xem lại bài « *Câu chuyện Âu-châu liên-bang* » trong Tiếng-dân số 287 ra ngày 4 Juin 1930).

L. T. S.

HÁN-HỌC NƯỚC TA

(*Tiếp theo trang nhứt*)

tự chủ, Đinh-tiên-Hoàng đã chuộng đạo Tích, định giai cấp tăng đạo. Lê-đại-hành thì tôn Ngô khuông-Việt làm thầy, Lý-thái-Tổ thì tôn Tăng vạn Hạnh làm thầy; đời Tiền Lê sai sứ sang Tống xin sách Cửu kinh và sách Đại-tạng (Tống cảnh đức thứ 4, 1907, Lý thánh Tôn lập văn miếu mà thờ cả Tích và Nho, (năm thần võ thứ 2 tức 1069); đến Lý Anh Tôn năm Đại định thứ 17 1156) mới lập riêng miếu Khổng tử, mà trong lúc bấy giờ Phật giáo lưu hành trong xứ, dân gian đã có chùa đền thờ Phật cũng nhiều. Không những thế thôi, khoa cử nước ta cũng khởi đầu từ nhà Lý mà trong phép thi cử dùng cả tam giáo: Nho, Tích và Đạo, thi đỗ xuất thân như nhau (Cao Tôn thiên thủy thứ 10 tức năm 1196). Tuy phép tam trường thi sĩ, đầu từ năm Thái Ninh thứ 4 về đời Lý nhân Tôn (1075, Thi minh kinh bác học, Lê văn Thạnh đỗ đầu), song theo bản Danh Tiết Lục của Trần kỳ Đăng nói lúc ấy khoa cử mới mở, bọn học trò thông mẫn cũng do đường Tích Đạo mà tấn thân, thì rõ đời bấy giờ ngoài đạo Nho ra Phật tích đạo cũng thạnh hành.

Đời Trần nối theo đời Lý, Trần thái Tôn năm Thiên ứng thứ 16 (1249) thì Thái học sinh, đã có danh hiệu Tam khôi (Trạng nguyên Bảng nhãn Thám hoa), mà năm ấy cũng thi tam giáo Nho Tích Đạo, cũng phân giáp ất. Trần minh Tôn năm Đại khánh thứ 9 (1322) đồng kim cang kinh mà thi bọn tăng nhân, đó lại là cái chứng Nho Phật đều thạnh hành, sau khi nước ta đã có phép thi cử.

(*Sẽ đăng tiếp*)

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

NGHỆ-AN

Mong đã mỏi

Ý tháng năm ta quan Tây, Nam, tòa Đại độ, huyện Yên-thành đấu quất về việc nông-giang, có hứa rằng hai tuần sau sẽ giao bạc đất cho các điền chủ. Lại đến đầu tháng sáu quan huyện Yên-thành có sức cho lý trưởng xã ấy và chủ ruộng: ngày 15 đến huyện nhận bạc. Đến ngày ấy, lý trưởng và chủ đất hơn hai mươi người tới hầu tại huyện mà không thấy phát gì cả. Hỏi quan, quan nói: «đó là sơ lầm, may nhà nước đào nông giang, mà các anh hồn lạc, giả như chưa đào thì hỏi ai!!!» Trong mấy người ấy có người nói: «bẩm quan, không đào nông giang thì nông chúng tôi có thể đem cầm với Nam-hàng, hoặc bán cho nhà giàu. Nay bạc thuế đã phải nộp mà bồi lợi thì hỏng, lại thêm tốn nữa, vậy mong quan phát bạc ấy cho.» Quan cứ bảo ra, chúng đành phải về không. Phiền lắm nhỉ!

Lai cảo

Tai vạ chồng chất

Năm nay ba huyện Đông-thành, Yên-Thành và Quỳnh-lưu vì nắng to, nực hoa lợi mất hết, việc trồng trỉa cực kỳ vất vả, gieo đi vãi lại hai ba mới thành. Tới tháng tư các đồng lúa xanh, sang tháng năm hóa ra đã trắng, là vì châu chấu cắn keo ăn. Cuối tháng sáu trời mưa khá khá, kẻ có tiền mua lúa cấy miền trang trại, ba mươi mẫu làm được một hai mẫu. Từ tháng bảy lại giờ, châu chấu sinh ra khắp nơi vô số, phần nhiều lúa muộn bị nó cắn tận gốc, lúa sớm nó ăn ngang bông, trông thấy ai cũng thương tâm.

Xin hỏi các nhà khoa học, có phương pháp gì dẹp được tai họa ấy?

Dân cày lai cảo

HATINH

Đoàn Quỳnh, người ám-sát Đoàn Trợ đã bị bắn

Hẳn nhiều người đang còn nhớ vụ ám sát Đoàn-Trợ, xã Hoàng-cần, xảy ra đêm hôm mồng 2 Février 1931 trước đây. Thủ phạm Đoàn Quỳnh 35 tuổi, cùng người xã Hoàng-cần, lính khố đỏ trừ bị, sau đó bị bắt và bị kết án tử hình. Án ấy quan trên duyệt y, nên hôm thứ hai 5 Octobre vừa rồi, vào hồi 8 giờ rưỡi sáng, Quỳnh đã bị bắn.

(Trích T. B. T. V.)

Hội An Tịnh Châu cấp

Chi nhánh ở Hà Tĩnh gồm có những ông sau nầy là Hội viên:

MM. Đặng văn Dư Médecin Indochinois Chánh chủ Hội.
Phan tư Dương Thư ký.
Võ công Hòa Buôn bán Thủ quỹ.
Hội viên: MM. Phan Tư Dai,
Bùi ngọc Thanh.

QUẢNGBÌNH

Hát giúp dân Nghệ Tịnh

Học sinh ở Đồng hới chúng tôi có xin phép hát hai đêm 3 và 4 octobre, để lấy tiền giúp nạn dân.

Từ hôm đó lại giờ, trời mưa gió luôn, nên chưa hát và chưa nhất định ngày hát lại, nên chúng tôi đã trả tiền và thâu vé lại một ít, còn số tiền của những người ở xa và đi vắng, chưa kịp trả lại được, hiện còn 35$80 đương lưu ký tại ông thủ quỹ chi điếm hội An-Tịnh châu cấp ở Đồng-hới.

Vậy ngài nào có ủng hộ vé lại mà lấy tiền, xin cứ lại đó.

Học sinh lai cảo

Câu chuyện đào suối

Ở làng Cao-lao-hạ, kỳ bảo xin tu ích đào suối, phí tổn một số tiền phải đi vay, còn dân thì tiếng là 5 ngày tu ích mà bắt làm đến 9 ngày. Lại còn góp mỗi người 0$18, dân không bằng lòng nói áp chế ấy nên kẻ góp người không.

Nay nợ đã đến kỳ, Lý trưởng không biết lấy tiền đâu mà trả, có nhóm làng trù định mà chưa ra phương gì, có tên Cửu phẩm dựa hơi trên, bạo gan góp cho được, ai không góp thì xiết đồ, nhưng lý trưởng chưa chịu, vì sự phí tổn nói trên là việc ám muội, do hào mục với quan chớ dân làng không biết, nên thành chuyện lôi thôi, chưa giải quyết xong.

Nghe chuyện

QUẢNGNAM

Ích gì?

Làng Hội an, tổng Tiên quế, huyện Tiên phước, là một làng khoa mục văn vật có tiếng xưa nay. Làng có nhiều ruộng, ngày xưa có quan tế tửu Nguyễn-đình-Tựu (Triều Tự-Đức đến Đồng Khánh) sắp đặt qui mô trong làng rất là hoàn bị, trừ việc cúng tế ra, có nuôi thầy giạy học. Làng có kho lúa, dân xã ở đâu về, hoặc đi việc gì ghé vào làng thì làng đãi cơm (làng ấy dân ngụ cư nơi nhiều). Ai cũng khen ngợi làng Hội an là làng giàu, dân được nhờ. Sau đó cũng có người khoa mục nối theo, giữ theo nề nếp cũ, nên trong làng ngày nay cũng có người ham học, đọc sách xem báo. Khốn vì mấy bác tai mắt trong làng, thấy của công không vừa con mắt nên tiêu mòn lần, ngoài chuyện xôi thịt ra, chỉ chi tiền mua một tờ báo mà thôi. Thế là hèn hơn trước biết bao nhiêu rồi, mà gần đây có thầy Phó làm chủ chốt trong làng, lại toan giảm số tiền mua báo ấy nữa, nói để làm việc ích hơn!! Ích gì?? chờ xem!!

Người dân làng

HÁN-VIỆT TỪ-ĐIỂN: đương in 5.000 chữ đơn — 30.000 tiếng kép
Hạng tốt 7$50 Hạng thường 5$50
Ở xa xin thêm 0$50 tiền cước.
Từ nay xin đặt trước cả tiền.
Đào-duy-Anh, Huế

Preparation au Baccalauréat

Les répétitions spéciales pour la préparation au Baccalauréat seront ouvertes à l'Institut GIA-LONG le Jeudi 15 Octobre à 8h du matin.

S'inscrire dès maintenant, car le nombre des places est limité.

DRAGÉES
Vermifuge
RUDY
Trị bịnh
SÁN LÃI

Thuốc viên Dragées Rudy trị bịnh sán lãi rất thần hiệu, và làm cho người ta trở nên tráng kiện. Người lớn con nít đều dùng được.

Thuốc viên Dragées Rudy có bán tại các hãng thuốc ở Saigon và các hàng tạp hóa ở các tỉnh.

PHARMACIE NORMALE
([illegible])
119-123 rue Catinat — SAIGON
(là hãng thuốc đáng tin cậy, lập đã hơn năm chục năm rồi).

VÌ ĐÂU GẠO BỊ Ế ẨM?

Như tin đã đăng trong một số báo trước, hiện nay sự xuất-cảng gạo của nước ta bị đình-trệ, ế ẩm là vì đồng tiền Sterling của Anh hạ giá.

Tuy vậy mà bà con ta cũng chưa đến nỗi túng thiếu, nên vẫn thấy sắm sửa «bảng» lắm. Nhất là NHÀ-ĐỒ CHẤN-HƯNG giấy nói số 336 không mấy lúc là người các ngài lại mua bán tất kim cương, vòng ngọc-thạch cũng là các đồ trang-sức bằng vàng bạc đá kiểu!

Vì thế nên có nhiều ngài cần tiền thường vẫn đem các giấy Quốc-trái lại bán cho nhà 62 hàng lọc.

Tống-Địch-Thanh lai cảo

BIỀU

Tôi biếu 1 món đồ dùng thường ngày, rất hữu-ích và có giá trị. Gởi 1 con cò 5 xu cho: P. ROUSSEL, B. P. 48, CHOLON

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG

BỔ-HUYẾT KHU-PHONG

THAM - THIÊN - ĐƯỜNG

Có cái mặt, ta phải lo

Một nhà điền-chủ ở Kim-lủ, M. Hồ-sĩ-Liên, có viết thơ cho chúng tôi nói về chuyện « Sơn ăn mặt ».

Lời ông Liên:

« ....

« Thứ thuốc ấy, là thứ thuốc gì? Có phải lấy vỏ sơn khô
« mà xông không? hay là lấy lá khế mà chà như người ta
« quen dùng xưa nay không? không, không phải! chỉ lấy
« dầu Khuynh-Diệp mà thoa là thần hiệu hơn hết.

« Mấy lúc nay, trong nhà tôi có chứa sơn để gần đó, đàn
« bà, trẻ con đều bị sơn ăn cả, mặt mũi sưng lên, mình mẩy
« ngứa ngáy, ngó khó chịu lắm. Tôi đã dùng nhiều cách để
« điều-trị mà chẳng thấy bớt gì, đến khi tôi làm liều, lấy
« dầu Khuynh-Diệp thoa, thoa một lần đầu thời ai nấy bớt
« ngứa, cách ba giờ thoa lại thì bớt sưng, cứ vậy mà thoa
« trong 24 giờ đồng hồ thời ai nấy đều được vô sự cả.

« Vị thuốc trước con mắt mà bấy lâu không ai biết, nên

HỒ - SĨ - LIÊN

« ....

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hỏi xin không mất tiền một quyển sách dạy cách nuôi trẻ bằng tiếng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn ở hiệu sữa NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55 Haiphong

Thư của ông chủ-nhiệm Mộng-lương thư-quán dược-phòng gửi mua thuốc

Hải - ngọc - đường bách - ứng

Nhatrang, le 29 Juillet 1931

Ông Nguyễn - huy - Cừ, *Tú - tài, làng Hoằng-nghĩa, phủ Hoằng-hóa, tỉnh* Thanh-hóa *(Annam).*

Thưa ông,

Thuốc *Hải-ngọc-Đường bách-ứng* của ông thật thần - hiệu, bản - quán đã bán hết cả thuốc mà ông gửi lần trước rồi, nay lại xin gửi theo cách lãnh-hóa giao-ngân cho một trăm (100) bao thuốc ấy nữa.....

Mr Vương-gia-Bật

Chủ-nhiệm

Mộng-lương thư-quán dược-phòng

NHA-TRANG

Comptoirs Commerciaux d'Annam

Commission - Représentation

TRUNG-KỲ THƯƠNG-CỤC

107, Rue Paul - Bert -:- HUẾ

LÊ THANH-CẢNH chủ nhân

合 Maison HỢP-THỊNH 盛

SOIERIE & MERCERIE

32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang

HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như: lĩnh áo, lĩnh quần đen, trắng trơn và hoa. The thâm, băng đen, the các màu trơn và hoa. Lụa thâm các màu, trắng bề khổ 0m37, 0m40, 0m70, 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải màn, chè hạt. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các Quí Khách ở xa xin viết thư về lấy mẫu và giá hàng, bản hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như đồ da, valise, yên ngựa, cặp sách, giầy giép, vì da, đồ đồng, đồ thêu, như mặt gối vân vân... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các quí khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gửi hàng đi các nơi theo cách lãnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ, các quí khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch

Mme NGUYỄN-THỊ-SÁU

HỢP-THỊNH

Soierie & Mercerie 32 *Rue des Cantonnais*

HANOI

PHÒNG-TÍCH

«CON CHIM»

Bịnh Phòng-Tích đàn ông, đàn bà cứ xem thường hay bị, nhất là tự 25 đến 50 hay bị lắm, vì:

1 là: Khi cơm no, rượu say, vội ham tình dục;

2 là: Khi mệt nhọc, ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay.

nên thụ bịnh: gọi là Phòng-tích. Khi thụ bịnh, thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, ơm chong muốn ăn, ăn thì hay ợ thường đau bụng, đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị lâu năm sắc mặt vàng, da bụng đầy.

Mới bị uống 1, 2 liều, lâu 4, 5 liều, uống không sống phạt, đúng bịnh ít thấy đi ... hoặc khỏi ngay. Mỗi liều chia hai bận uống, giá: 0p40

VŨ-ĐÌNH-TÂN, 178 bis, Route Lachtray HAIPHONG ẤN TỬ Kim tiền năm 1926

ĐẠI - LÝ TRUNG - KỲ:

HUẾ	: Hiệu VĨNH-LƯƠNG, phố Gia-Long.
TOURANE	: THÁI VIỆN phố Musée và NGUYỄN THỊ HUỆ phố Bô hữu-Vị.
QUANGNGAI	: NGUYỄN-NGỌC-ANH, Thạch-Trụ, Mộ Đức và CHẾ HOÀNG ở Sông vệ
NHATRANG	: MỘNG-LƯƠNG-THƯ-QUÁN
TAMQUAN	Hiệu ông ĐỘI-CHẤN.
VINH	: Hiệu SINH-HUY, phố Gare.
DALAT	: ĐINH-VĂN-CHẤU, Librairie
FAIFOO	: HOÀNG - ĐẮC - VINH 128, phố Pont Japonais.
DONG-HOI	: Lê-Quỳnh Commerçant. Chấp ba kỳ có Đại-lý bà cả.

QUẢNG NGÃI

Vì sao mất tiền mà lại chối

Nguyên tên Nguyễn Cảnh lúc trước cũng có dính gì chút ít trong ống C.S. bị bắt giam ít lúc. Không biết vì cớ gì mà được tha về ít ngày thì được bổ làm Bang tá Tịnh trung. Thôi từ ấy đến nay, tha hồ mà hoành hành sách nhiễu, doạ nạt phụ huynh những kẻ bị bắt, sự có có người đâm đơn kiện bang tá lại quan huyện Sơn tịnh nhưng chưa biết rõ quan xét thế nào ta hãy đợi xem.

Tên Bang tá N. C. ăn kẻ đôi đục, kẻ năm bảy chục, đến cả con y cũng không từ. Mẹ Phó Bối ở Phong-niên đã giao cho y 30$ thế mà lúc quan đòi hỏi thì cũng chối dai, tên Võ Bật bị bắt, ở nhà bang tá cho lính lấy xe của Bật cởi ngang, quan đòi hỏi y cũng chối. Nếu cho quan không đủ bằng cớ để trị Song chối cũng không đáng đáng trách, một là vì sợ về sau bang tá thù lại, hai là sợ quan bỏ lá thư ngay lý giao, đòi hỏi lôi thôi, nên chối phứt là yên chuyện.

Mong rằng quan trên lấy lẽ công bình, điều tra cho thấu chỗ nỗ tâm của dân quê, trị kẻ gian tà, chớ nếu để mãi thì khổ cho dân nhiều lắm.

Dân Oan

DALAT

Hai đêm hát cải lương giúp đồng bào Nghệ Tịnh bị nạn

Ban Trị-Sự cứu tế ở Dalat do quan Đốc Lý lam Danh-dự Hội-trưởng, đã tổ chức hai đêm diễn cải lương 10 và 11 octobre 1931 tại rạp hát Cinéma Dalat.

Tiền bán vé được	731$60
Tiền cho	256$65
Tiền quyên tại rạp hát	335$50
Tổng cộng:	1343$75
Trừ tiền phí tổn:	164$95
Còn lại:	1178$80

Quan Đốc lý Dalat đã gởi số tiền 1178$80 ra Tòa Khâm Huế để chuyển giao cho Hội Cứu-tế Nghệ Tịnh.

Thượng lưu Nam-kỳ thết tiệc quan Tổng-trưởng

Saigon, 19 Octobre. — Chiều hôm chủ nhật có bữa tiệc thết quan Tổng-trưởng bộ thuộc địa tại tòa Đốc-lý. Có 300 vị thân hào gồm có các ủy viên hội đồng Chính-phủ, đại hội đồng kinh tế và tài chánh Đông dương, các nghị viên hội đồng quản hạt, hội đồng tư nghị Nam kỳ, các ông đốc phủ sứ, các ông điền chủ biểu đồng tình với ông Bùi-quang-Chiêu phó nghị trưởng hội đồng quản hạt tổ chức ra bữa tiệc này và do ông Chiêu làm chủ tọa.

Quan Tổng trưởng, quan Toàn quyền, quan Thống tướng Billotte, ông Ng. phan Long đến dự.

Bài diễn văn của ông Bùi quang Chiêu

Trong buổi tiệc ông Bùi có đọc diễn văn. Sau khi đã nhắc đến tình hình kinh tế của xứ này và riêng về tình hình lúa gạo, ông có nói đến sự nguyện vọng về chính trị. Đại ý ông kết luận rằng:

«Ngài sẽ nói với chánh-phủ, người Nam rất lấy làm cảm động trông thấy chính phủ ấy một nhà đại chính trị đi xem xét sự nhu cầu của họ, để dò biết rõ các điều nguyện vọng họ. Ngài sẽ nói với nước Pháp bảo bộ rằng sự nguyện vọng của chúng tôi cốt càng ngày càng được hiểu thấy sự khôn khéo của nước Pháp để cho được gần gũi tấc lòng và liên lạc vận mệnh xứ này với người Pháp cho thêm mật thiết.

Chúng tôi tin cậy ở tương lai, ở sự giải phóng của nước dõ dần, chúng tôi xin tỏ lòng biết ơn và chúc xứ Đông dương và Đại Pháp vạn tuế».

Ông Reynaud đáp lại

Quan Tổng trưởng Reynaud đáp lại, đại ý ngài tuyên bố rằng:

«Sau khi nghe bài diễn văn mà các ông vỗ tay vừa rồi, bản chức tự hỏi trong hai người chúng ta ai là người có phong vị nước Pháp hơn, người Pháp ở Á châu hay là người Pháp ở Á châu, vì rằng ông có phong vị nước Pháp đến nỗi ngồi bên mỗi vị Tổng trưởng, sau bữa tiệc rồi ông không quên không chất vấn vị Tổng trưởng ấy. Ông nói với bản chức về sự kinh tế khủng hoảng mà hiện nay xứ Đông dương đương trải qua. Nghe lời ông nói thì có lẽ người ta tưởng xứ này bị khủng hoảng nhất. Bản chức vừa mới đi qua các xứ khác, đem so sánh thì xứ Đông dương chịu ảnh hưởng ít hơn, không nên quên rằng kinh tế xứ này lấy thóc gạo làm bản vị, thóc gạo không bao giờ phải chịu cái nạn sinh sản nhiều quá. Ông yêu cầu bản chức can thiệp, ông nói rằng: nước Pháp ngày nay trở nên một ông chủ ngân hàng của thế giới, khôi phục được cái địa vị sau hồi đế quốc đệ nhất (premier empire), đến nay chưa từng thấy, nước Pháp cho cả các địch-quốc vay, sao đối với xứ này lại xem ra thờ ơ. Lời ông nói không đúng, nước Pháp chỉ cho các nước mà ông nói trên kia vậy tiền tuy theo tình hình tài chính của họ, còn đối với Đông-dương thì nước Pháp đã giúp một cách không giúp ai được như thế, vì nước Pháp đã ký tên vào bên cạnh tên ký của xứ thuộc địa rồi.

Ông yêu cầu can thiệp, bản chức hứa sẽ làm việc. Bản chức làm việc, nhưng bản chức nhớ rằng sự can thiệp của quốc gia làm khi làm cho cuộc khủng-hoảng thêm liên miên. Bản-chức sẽ làm việc theo mối lương tâm biết nghĩ đến tương lai, lo cho hiện tại khỏi chịu cái gánh nặng thái quá.

Ông Chiêu ơi, ông cũng nói cả đến việc chính-trị nữa. Ông thật là có cái khí vị người tây quá, khiến ông không có thể quên nói chính-trị được. Ông nói đến tình hình thế giới và các dân tộc ở dưới cuộc hòa bình nước Pháp. Theo tình hình ngày nay, dự đoán tương lai chính trị là một việc khó. Ai dám bảo sau cuộc chiến tranh chế độ đại nghị sẽ bị bỏ trong nhiều xứ! Nước Pháp mà ông vừa nói mong rằng cho sự ... luôn cho hợp với trình độ tiến hóa cũng như áo quần đối với thân thể người ta.

Ông hãy xem các công việc chúng tôi đã làm trong mấy tháng nay, như việc mở rộng quyền tuyển cử, cho người bản xứ làm thầy kiện v. v. Ông nói với tôi các điều cải cách khác. Đối với Đông-dương các sự cải cách tức là cái đời hàng ngày của xứ này.

Ông yêu cầu cho số nghị viên người Nam bằng số nghị viên Pháp tại hội đồng quản hạt. Bản-chức giả lời là đồng ý kiến. Ông lại yêu cầu cho người Nam được dự vào thượng hội đồng thuộc địa bản chức giả nhời là đồng ý kiến. Bản chức nhờ quan Toàn-quyền điều tra rồi gửi cho bản chức một tờ báo cáo về vấn-đề này.

Các ngài xem đó thì đủ biết nước Pháp hiểu địa vị của mình thế nào.

Đối với tất cả các người Pháp và người Nam sẵn lòng hợp tác, bản chức nói rằng: «chương trình của chúng tôi bao giờ cũng khuynh hướng về sự công bình hơn, sự hợp tác hơn và sự hữu ái hơn. Xứ Nam-kỳ vạn tuế, nước Đại-pháp vạn tuế!»

Sau khi quan Tổng trưởng đáp xong, tài tử âm nhạc Việt-nam thổi bài Marseillaise

HỘI VẠN-QUỐC-TIẾT-KIỆM

HỘI CẤT TIỀN LÀM VỐN HỘI DẤU TÊN CỔ-PHẦN — CỦA NGƯỜI ĐẠI-PHÁP LẬP RA

Đại-cuộc ở tỉnh Thượng-Hải (Chine) 7, Avenue Edouard VII

Vốn của Hội: 85.000 lượng bạc Trung-Hoa (đã đóng một nửa) và 2.000.000 phật-lăng Đại-pháp (đã đóng một góc tư)

Tính số đến ngày 31 décembre 1927, Hội sử tích được 6.546.100 đồng bạc Hồng Mao dollars cất tại Thượng Hải.

TỔNG-CUỘC LỚN Ở ĐÔNG-PHÁP: 26 Rue Gouverneur SAIGON — máy nói n° 671

PHÓ-CUỘC coi về TRUNG-KỲ và BẮC-KỲ: 13 Rue Borgnis Desbordes HANOI — máy nói n° 650

HỘI LẬP DƯỚI QUYỀN CHÁNH PHỦ ĐÔNG PHÁP KIỂM CỐ

Số bạc sử tích của Hội gởi tại Kho bạc lớn của Nhà Nước ở Saigon.

Muốn hà-tiện cho có cái vốn, hoặc để dành cho con gái khi vu-qui, thì nên lấy một Phiếu (BON) của Hội

VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

GIÁ PHIẾU, NGƯỜI CHỦ PHIẾU ĐƯỢC LÃNH LÀ

Một ngàn đồng

SỐ TÊN NHỮNG NGƯỜI ĐẠI LÝ Ở TRUNG KỲ THUỘC QUYỀN Mr CUÉNIN Ở TOURANE

TÊN TỈNH	DANH HIỆU CÙNG CHỖ Ở CỦA NHỮNG NGƯỜI ĐẠI-LÝ
Đồng hới	MM Logos
Quảng trị	Thịnh-Lân chủ nhà hôtel Lion.
Huế	Hoàng-Toại Représentant de la Société Foncière du Tonkin et de l'Annam, 115 et 117 Rue Gia-Long
Faifoo	Nguyễn tấn-Hà, thương-mãi số nhà 105 phố Quảng-đông.
Tam kỳ	Nguyễn-Quang, tư-chủ.
Quảng ngãi....	Trần-đình-Mân.
Qui nhơn	Ngô-hương
Sông cầu	Trần qui Thiều, chủ tiệm chụp bóng
Nha trang	Vương-gia-Ngai Commerçant.

MẶT TRỜI

Mấy tháng gần đây, trời nóng nực quá, hàn-thử-biểu lên đến ba bốn mươi độ. Tuy vậy, ảnh mỹ thuật lối mờ của hiệu HUONGKY vẫn được quý khách rất đỗi hoan nghênh, không sợ nóng nực đến chụp thật đông. Trời nóng còn đông như thế, huống bờ đến tiết sang thu, trời thêm mát mẻ, có lẽ các quý khách càng đến thật đông hơn, lại chính bản hiệu chủ nhân thân hành dượng ảnh để khỏi phụ lòng các quý khách chiếu cố về lối ảnh mờ. Chính là lối ảnh hiệu HƯƠNG-KỲ khởi xướng ra trước nhất, nên không đâu bắt chước bằng được. Các quý khách có đến xem tận nơi mới biết rõ công nghiên cứu của bản hiệu về nghề này đã hai mươi năm có lẻ.

HUONGKY PHOTO

48 Rue Jules Ferry — HANOI

TỪ NAY HẾT ỐM-ĐAU, XANH-XAO, GẦY-CÒM...

Vì trời Nam đã riêng sản xuất được *Thập Toàn Đại - Bổ Dưỡng Vệ-Sinh Tiên-Tửu*. Nam, Phụ, Lão, Ấu, uống thì không những Đại Bổ Dưỡng phế, thận, tâm, can, tì, vị, khí, huyết, chóng mạnh khỏe, béo tốt, đỏ da, thắm thịt, ngon miệng, ăn khỏe, mau tiêu đói, mát lòng, ngủ yên, đại tiện nhuận hoạt, tiểu tiện trong mát.. mà nếu có rức đầu, chóng mặt, ngã nước, phù bũng, sốt rét, hàn nhiệt, nóng ruột, táo bí, kiết lỵ, ợ chua, nóng cổ, đau bụng kinh niên, đau dạ dầy, đau ruột, đau gan, vàng người, đau tim, tức ngực, hư thận, lưng đau, tiểu vàng nóng, ho hen, đờm, suyễn, lao tâm, lao lực, khái huyết, đau phổi, đau ngực, đau mắt kinh niên, mắt lòa, mã đao, tràng nhạc, ung sản, lở chốc, đau gân, rức xương, đơn thấp, tê bại, nọc bệnh tình di hại, ốm yếu đã lâu, thức đêm, mệt mỏi, động kinh, điên dại, đàn bà tiền sản, hậu sản, huyết hư xấu, kinh bế, kinh không đều, muộn con, sẩy thai, đẻ rồi tê liệt, huyết hôi không ra hết, đau ốm đã lâu... trẻ con cam sài, lở chốc, xanh còm, da vàng bụng ỏng, chậm lớn... chuyên uống Tiên Tửu thì vừa mau khỏi bệnh vừa chóng mạnh khỏe lắm, vì Tiên Tửu chế theo môn Gia truyền, kinh nghiệm đã 4 đời nay, cực thần diệu đại bổ, lại pha bằng Rượu Nho Cốt lâu năm, rất quý, rất thơm ngon mà không say. Thật là cổ kim đông tây chưa đâu có, chứ chẳng nên làm với nhiều thứ rượu bổ: người khỏe uống thì hao nhiệt, phá lở chốc, người ốm uống thì thêm nặng bệnh, khó chữa.. Nên các Ngài trong Quan trường, Giáo giới, Công Sở, và các Ngài Sĩ, Nông, Công, Thương, các phu nhân, mua dùng nhiều lắm, đều khen là uống sâm nhung, cao quế quanh năm, không bằng uống vài chai Tiên Tửu, năm đồng một chai lớn, bán tại *THUẬN-LONG ĐẠI-BẢO ĐƯỜNG 22, Rue Médicaments, Hanoi*, là một Hiệu Thuốc Lớn, có Đại-Danh-Y, mạch lý, cắt bệnh, được tinh rất tinh thông, và có đủ các môn Thuốc Nam Thuốc Bắc Gia truyền Kinh nghiệm đã 4 đời nay, cực hay. Vậy các Ngài nên mua Tiên Tửu mà uống. Nếu đau yếu muốn khỏi một cách rất mau chóng thì vừa uống Tiên Tửu, vừa uống thêm thuốc chén hay thuốc hoàn tán của Bản Đường, thì giảm Cam quyết là xuất nước Nam, không thuốc đâu hay bằng, xa gần hàng ngày gửi thơ về khen ngợi rất nhiều, sau này sẽ tục đăng dần lên báo chương.

Tiên Tửu và các thuốc gửi theo lối giao ngân lĩnh hóa cũng được, tiền cước phí, Bản-Đường chịu hết. Ai muốn hỏi han chi về thuốc, bệnh, hay ai muốn làm Đại Lý, mua buôn, xin cứ gửi thơ về, Bản-Đường sẽ trả lời ngay.

Đồng Bào nên giới thiệu Bản-Đường với các bệnh nhân xa gần, để khỏi tiền mất tật mang với các thuốc nhảm, lang băm, đó cũng là một công đức lớn vậy

NGHĨA NƯỚC TÌNH NHÀ

TÂM-LÝ TIỂU-THUYẾT

Giang - Hạ DỊCH - THUẬT

Thầy Mạnh-Tử có nói: «Ta chưa từng nghe rằng cong mình mà chính được người, huống là chịu điều nhục mà chính được thiên hạ».

孟子曰吾未聞枉己而正人者也況辱己以正天下者乎

Số 55

Hai người đội thủy tay cầm đèn rọi vào mặt mỗi thây chết. Một viên quan hai tàu lần lần kêu tên từng người. Đầu tiên đi qua ba cái bao trống. Di hài của quan tư lệnh chết, cùng vị quan coi máy và vị quan coi nhắm đều biệt tích.

Đi đến cái bao thứ tư, viên quan hai đọc:

— Hải quân tư lệnh Phẹt-gân.

Tử tước Hi-ra-ta cúi xuống nhìn. Người quan võ Anh bị một trái phá vào phía dưới cằm đánh vỡ cả hai bên hàm và sau ót.

Hi-ra-ta hỏi:

— Quan tư lệnh hải quân chết tại chỗ nào?

— Thưa người chết trong hộ pháo lầu số 305.

— À!..., chỗ nào cũng có người chết hết!...

Có ba văn ai của tử tước đối với người quan Anh chỉ có một câu ấy là hết.

Đến cái bao thứ năm người quan võ Anh lại đọc:

— Hải quân đại úy Dục-sĩ-ca.

Tử tước Hi ra ta ngừng lại, mở miệng để nói điều gì, nhưng rồi nín thinh, không nói.

Cái thây của hầu tước Dục-sĩ ca mở cặp mắt ra rất to. Cái cặp mắt ấy tưởng như cũng còn đương... ngó thẳng tới trước, thẳng tới suốt qua cái sự sống, ngó một cách khinh bỉ, một cách kiêu ngạo, một cách đắc thắng...

Tử tước Hi-ra-ta cứ đi rất nhanh chỉ trong một lúc mà đã đi qua cả trước hai hàng thây người nằm trương trước, như là đương ngủ.

Người quan hai tàu vừa chào muốn lui ra thì tử tước Hi-ra-ta cầm lại, kêu tên của viên quan hai mà nói:

— Nã mã sa, tôi muốn được cái hân hạnh, nhờ ông đưa vào phòng tôi họ.

— Thưa ngài tôi nào dám trái ý ngài.

Cả hai người đều bước xuống thang. Tử tước ra dấu, người quan hai tàu vội vàng quì xuống. Dưới nền phòng không có chiếu trải, vì luật nhà binh rất nghiêm, không khi nào dưới các tàu trận mà có các thứ đồ nhảy lửa ấy. Nhưng tử tước lại trải ra hai chiếc nệm bằng nhung rất êm; rồi nói:

— Ông thứ lỗi tôi nhé, và cho phép tôi sửa soạn đồ trước mặt ông.

— Không dám, xin đại quan tự do.

Trong lúc ấy có hai viên hạ quan bước vào, tử tước truyền các lệnh cho hai người, rồi hai người cúi chào mà đi ra. Tử tước Hi-ra-ta lấy cây bút lông, rồi đổ cái sổ nhỏ ra viết trăm chữ Tàu:

— Ông tha lỗi tôi nhé! vì các việc này đều quan hệ cả.

Viết xong ông xé hai tờ giấy đã viết rồi đó, trao cho viên quan hai:

— Và những điều tôi ghi đây là để cho ông, nếu ông sẵn lòng nhận làm những điều tôi trối lại.

Viên quan hai nghe nói trối, lấy làm lạ, cứ chăm ngó tử tước.

— Thật vậy, Nã-mã-sa, chốc nữa đây tôi sẽ tự vận. Nếu một người như ông con nhà thế phiệt, giòng giống trâm anh, mà chịu chứng cho tôi trong cái giờ tôi mổ bụng (1) thì ông giúp tôi một việc rất lớn.

Nghe hết câu của tử tước thì người quan hai không còn lấy làm lạ nữa (2), và cũng không dám hỏi câu gì sợ thất lễ chăng, chỉ thưa:

— Đó chính là một cái vinh dự rất lớn mà đại quan ban cho tiện sĩ và cả tông tộc của tiện sĩ nữa. Tiện sĩ được giúp việc cho đại quan thật lấy làm hân hạnh vô han.

Tử tước hẵng rút trong một cái bao gươm sơn thếp rất mỹ lệ một lưỡi gươm xưa rằng theo hình lá răng sói, rồi lấy một thứ giấy mỏng bao lại, cầm trao cho người quan hai mà hỏi:

— Đây này cái lưỡi gươm của tôi ông hãy nhận lấy.

Tử tước Hi-ra-ta lại quì xuống đối diện với người quan hai mà nói:

— Nã mã sa, vì ông đã sẵn lòng nhận giúp tôi trong buổi sau cùng, thì tôi cũng phải cho ông biết cái lẽ vì sao tôi phải tự vận. Sớm mai hôm nay kêu tôi đến, ban cho tôi cái vinh dự tiếp chuyện với ngài trên chiếc tàu trận này, vì cái trí khôn của tôi nó mờ ám, nên tôi đã buông ra nhiều lời mà bây giờ tôi cho là không đúng, và thất lễ. Vậy thì tôi hơn là mấy lời nói vô ý nghĩa đó phải xóa bỏ đi.

— Thưa đại quan, tiện sĩ này nào dám trái lời đại quan.

(1) Tục mổ bụng tiếng Nhật gọi là *harakiri* là một cách tự vận rất đáng ghê, của Võ sĩ đạo Nhật.

(2) Người quan hai không lấy làm lạ là vì cách tự vận, người Nhật coi rất thường: khi người Nhật có việc lớn muốn thủ toàn danh tiết, hoặc muốn rửa hờn, đền tội v. v. thì đều dùng lối tự vận mổ bụng.

(Kỳ sau sẽ tiếp)

https://tieulun.hopto.org

Giúp dân đói

Hội An-Tịnh Châu-Cáp ở Vinh có nhờ bản báo đăng bản danh sách các nhà từ thiện đã giúp cho hội như sau nầy :

(Tiếp theo)

M.M. Vô danh	Djiring	10$00
Vô danh	Quang ngai	20.00
S. E. Tổng đốc	Thanh hóa	10.00
Phan huy Tung, bố chánh	»	60.00
Lê thanh Đàm, án sát	»	10.00
Trần văn Châu, kinh lược	»	35.00
Hoàng văn Long, thừa phái	»	3.00
Phạm xuân Chính	» »	15.00
Bùi Đơn	» »	5.00
Hồ khắc Thanh	» »	10.00
Bùi hữu Dung	» »	12.00
Đinh văn Phong	» »	12.00
Nguyễn lương Sỹ	» »	12.00
Trịnh Khem	» »	2.00
Hoàng tất Tiến	» »	3.00
Mai khắc Kỳ	» »	3.00
Nguyễn đình Kỳ	» »	3.00
Nguyễn Quang	» »	2.00
Nguyễn đức Hân	» »	12.00
Nguyễn Tuấn, hậu bổ	»	1.00
Cao xuân Thọ	» »	20.00
Trần bá Tạ	» »	1.00
Lê ích Cang	» »	3.00
Nguyễn đức Thịnh	» »	2.00
Trần bá Tạo	» »	2.00
Nguyễn huy Nhu, tam phác bộ lại	»	30.00
Trần nhất Tịnh, án sát hưu trí	»	5.00
Trần nhất Thanh, hồng lô hưu trí	»	5.00
Nguyễn xuân Mỹ, thâu khoản	»	50.00
Nguyễn văn Diễn, lãnh binh	»	5.00
Bửu viết, giáo học	»	2.00
Hà học Đào thừa phái	»	10.00
Phan huy Thiệp	» »	10.00
Vương trọng Trà	» »	3.00
Bùi tường Lâm, quan ộc hưu trí	»	5.00
Hồ đình Lan, hậu bổ	»	10.00
Hoàng văn Cơ, thừa phái	»	3.00
Trịnh đình nhĩ, chánh quản	»	1.00
Trần đình Huyến, phó quản	»	1.00
Cao thị Hòa, bà huyện	»	1.00
Nguyễn quế Dương	»	20.00
Hoàng hữu Khải, tạm phái	»	1.00
Nguyễn đình Nhượng	»	1.00
Nguyễn thị Nam	»	5.00
Đoàn nho Linh thừa phái	»	12.00
Thị Kỳ	»	2.00
Phan kế Toại	Thái bình	20.00
Nguyễn tĩnh Trung	Thanh hóa	6.00
Nguyễn thị Phú Hảo	»	1.00
Nguyễn thị Phú Xuân	»	2.00
Lê hữu Nghi, cửu phẩm	»	23.00
Nguyễn hiền Tích, thông phán	»	37.00
Nguyễn viết Cương	Savannakhet	5.00
Nguyễn qui Đôn	»	5.00
Lâm Tuyến	Đà lạt	3.00
Nguyễn đức Uẩn	Móng cay (Hải ninh)	1.00
Một người coolie	Banméthuot	5.00
Vô danh	Phước hòa (Nam kỳ)	4.00
Cộng :		559$00
Thêm số tiền trước :		912.52
Thêm số tiền trước :		2.699.11
Tổng cọng là :		4.170.63

VIỆC THẾ-GIỚI

Phong trào bài Nhật ở Thượng hải

Thượng-hải, 19 Octobre. — Ở Thượng-hải sự hoạt động bài Nhật lại càng sôi nổi. Tuy không có việc gì quan trọng xảy ra, trong ngày hôm qua cũng có một vài điều rắc rối, vì chúng kéo nhau đến đánh phá các xưởng máy Nhật. Sở cảnh-sát, có bọn thủy thủ Nhật giúp sức, đã dẹp yên được.

Có 13 người thương nhân vì cứ bán hàng Nhật mà chúng đã bắt nhốt tại đền thờ ở Thanh-Mẫn ...

TẠI BẮC-BÌNH ...

Bắc-bình, 19 Octobre. — Hôm chúa nhựt vừa rồi học sinh có tổ chức một cuộc biểu tình bài Nhật nhưng cảnh sát giải tan được.

TẠI NAM KINH...

Lá đơn của học sinh gởi cho chính phủ quốc dân

Thượng-hải 20 Octobre. — Cả trong tuần nầy không có việc gì xảy ra nhưng nay lại có một cuộc biểu tình rất to. Có đến hai vạn học sinh kéo nhau đến đứng dậy đánh chủ tịch chính phủ quốc dân đưa một lá đơn xin nhiều điều. Ngoài các điều khác, có mấy điều sau nầy : tổ chức một nghĩa dũng đoàn, kiếp điều định việt thống nhứt nước Trung-hoa thương thuyết trực tiếp với Nhật và thiết lập lại công cuộc ngoại giao với Tô-Nga. Cũng có một phần trong báo giới cũng xin điều sau nầy ; đã hai năm nay vì chuyện lôi thôi với Tô-Nga về vấn đề Trung-Nam thiết lộ, nên Trung-hoa đã tiệt giao với Tô-Nga.

Hội vạn quốc tiếp đại biểu Huê kỳ đến dự hội nghị về chuyện Trung Nhật

Genève, 17 octobre — Đại biểu Huê-kỳ là ông Prentiss Gilbert nhận thơ mời của hội Vạn quốc đã đến dự hội nghị. Ngoại giao tổng trưởng Pháp ông Briand đã đọc diễn văn tiếp rước rất sốt sắn; ông Gilbert trả lời ngợi khen công nghiệp của nhà ngoại giao Pháp đối với cuộc hòa bình của thế giới. Tất cả đại biểu các cường quốc trừ đại biểu Nhật và Norvège chúc mừng đại biểu Huê kỳ và tỏ ý mong mỏi sự can thiệp của Huê kỳ là cái triệu lành cho cuộc Trung Nhật xung đột.

Ông Briand được hội quốc liên phú thác việc thương thuyết với đại biểu Trung-Nhật

Genève, 19 octobre — Chính phủ Nhật đã gởi cho hội Vạn quốc hai bức thư, bức thứ nhì thuyết minh rất dài về các duyên cớ làm cho Nhật phải để ý đến Mãn-châu, và xin hội Vạn quốc phải xét và mấy chỗ đó

Ngoại giao tổng trưởng Pháp, Briand đã tiếp chuyện rất lâu với đại biểu Trung Nhật. Buổi mai nay đã đã thuật lại giữa hội đồng 13 cường quốc. Hội đồng đã giao cho ông Briand việc thương thuyết với đại biểu Trung Nhật.

Nhật-bản yêu cầu

Đông-kinh, 20 Octobre. — Người ta đồn rằng nước Nhật sẵn lòng thương thuyết trực tiếp với Trung-hoa, và buộc Trung-hoa 5 khoản sau nầy :

1) Hai bên phải hứa với nhau, không làm dữ và xâm lấn địa bàn nhau ;

2) Bãi triệt hẳn phong trào bài Nhật ;

3) Bảo hộ cho tính mạnh người Nhật ở Trung-quốc ;

4.) Trả lại món tiền người Nhật đã đem ra làm các đường hỏa-xa ở Mãn châu ;

5) Nhận các khoản ước đã ký trước về quyền lợi trên địa phận và tài sản người Nhật ở Mãng-châu.

PHÁP

Ông Edison từ trần

(Điện tin chia buồn của Thủ tướng Laval)

19 Octobre — Đại biểu của Havas cho hay rằng thủ tướng Laval đã có điện tín cho ông Claudel, công sứ Pháp ở Mỹ, bảo chuyển đạt lời chia buồn của chính phủ Pháp với chánh phủ Mỹ, và riêng với gia quyến ông Edison

ĐỨC

Đảng viên đảng Hitler biểu tình

Honovre, 19 Octobre. — Mấy trăm đảng viên đảng Hitler, ở Brunswick về, bị bắt vì bận y phục trái phép.

Có tin rằng tại Brunswick có nhiều cuộc xung đột. Cảnh binh phải can thiệp giải tán.

Brunswick, 14 Octobre — Mấy cuộc biểu tình của đảng Hitler làm rối cuộc trị an nhiều lắm.

Theo báo Welt Am Montag, thì có 160 người bị thương 160 người vào nằm trong bình viện) Họ làm dữ tợn lắm : đập sửa kính, ngăn đường, bắn súng vào các nhà v. v. ...

MỸ

Ông Thomas Edison tạ thế

Nữu-ước, 18 octobre — Nhà phát minh đại danh Thomas Edison đã tạ thế hồi 3 giờ 24 tại West-Orange thuộc quận New-Jersey. Lúc ấy tất cả bà con họ hàng đều có mặt.

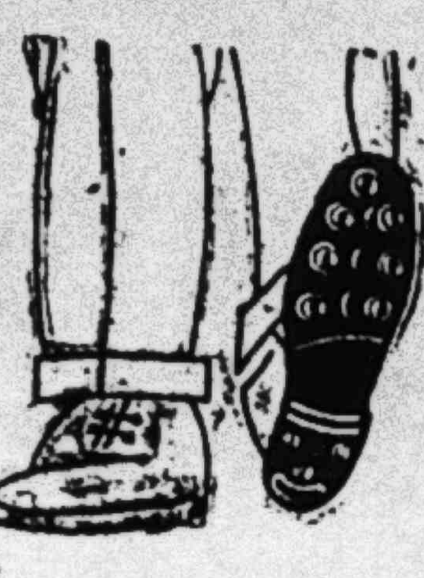

ĐÃ CÓ RỒI ?

Thưa các ngài,

Hằng năm chúng tôi thường để ý tìm các kiểu giầy đẹp lạ, để hiến các ngài trước là nhờ nhà công nghệ chuyên môn, sau để các ngài có đủ lòng tin yên mà giúp cho công nghệ của chúng tôi. Bởi vậy bản hiệu nay đã in xong cuốn Catalogue 1932 rất đẹp, để gởi các ngài.

Xin các ngài cứ viết thơ về bản hiệu sẽ gởi lại biếu ngay.

AN - THÀNH

37 rue de Soie -:- HANOI

UNDIES là một thứ đế giày bằng hàng đế Crêpe mà trơn như Crêpe.

PULL-OVERS là một thứ áo mặc để mùa rét rất được ... buôn giá rất hạ, vì là bản-hiệu mới làm năm thứ nhất, nên muốn bán giá hạ để ai ai cũng có thể ... giá bán từ 1p00, 1p50, 1p80.

Muôn được tự-do

Nên dùng thuốc cai nha phiến vệ sinh, uống vào người rất khỏe, nặng độ hai tuần, nhẹ thời tuần lễ thiết bệnh nghiện, hiệu thuốc nay có giấy chứng nhận là không có chất thuốc phiện, nếu không bỏ được thời trả lại tiền, khi mua phải nói rõ ra nhiều hay ít, có tật bệnh chi không, người khỏe hay yếu, để tôi cử thuốc gởi đủ bỏ xong. Còn ngài nào trong người không có bệnh chi dù có bệnh nghiện thời mua thuốc ở các đại lý cũng vậy, thuốc nầy sáng chế đã lâu, là bởi chủ nhân cũng một số thờ, tới 30 năm công việc trễ ải, nghĩ tới rất phiền, nên mời gia công nghiên cứu đông tây y học, rồi bệnh lập phương để chữa lấy mình cho khỏi ả phiền ám ảnh, khi uống bỏ trong người khoan khoái tỉnh táo, thực bệnh quí có thuốc tiên ấy. Các ngài dùng thuốc bỏ xong được 5, 7 tháng hoặc một vài năm, bất thình mà có bệnh chi dừng nên hút lại, lập tức viết thơ cho tôi lấy thuốc về dùng, bệnh liền tiêu tan, xin nhớ : thuốc hạng nhất 5$00 một ve, hạng nhì 3$00 một ve, hạng ba 2$00, hạng tư 1$00, hạng năm 0$50, ai bỏ nên dùng thuốc *sâm nhung sang bổ hoàn* 2$00 một hộp, uống vào người thêm sức khỏe.

Lại bán các thứ thuốc chữa các bệnh người lớn trẻ con như sau nầy : đàn ông mộng tinh, gi tinh, hoạt tinh 1$00, 6 hộp 5$00, đàn bà kinh nguyệt không đều, huyết ít, huyết đen huyết hôi, huyết xấu 5$00, 6 hộp, đau bụng, đau tức kinh niên 1$00, ho lao, ho hen, đàm suyễn, thổ huyết, khái huyết, tiện huyết 1$50, phong thấp, tê bại 0$50, có đẻ không nuôi hay không đẻ 5$00, 6 hộp, đau mắt mộng mộng 0$50, sốt rét ngã nước 0$25, lậu và giang mai chữa rút nọc, thông hại sinh dục, hẹn ngày cho khỏi mỗi ve 1$00, nọc lậu hay nọc giang mai đã lâu không khỏi 1$50, các bệnh này khi mua phải kể cho minh bạch, gởi cách lãnh hóa giao ngân, để bì cho chủ nhân : *Monsieur* **Trần-lạc-Sử** *dit* **Tam-tỉnh y-quán**, *phố nhà hỏa, số 38* **HANOI**.

Đại lý : Trung-kỳ thương cục 107 phố Gialong Huế, tiệm Đông kinh Dalat, Lê nam-Hưng Phan-thiết, Vĩnh-hiệp-Phát Mỹ-phước à Long-xuyên Nam kỳ, Nguyễn-v-Ngận 6 chợ cả Thái-nguyên, Trần-Sơn 11u phí Gare Haiphong.

Cô-tinh Bồ-Thận hoàn

Bệnh khí hư như khí loãng khí lạnh, thường sanh ra chứng Mộng tinh. *(đêm ngủ thấy đi lại với đàn bà mà tinh khí xuất ra)* Di tinh. *(... mà tinh khí tự nhiên xuất ra dầm dề không biết)* Hoạt tinh *(đi lại với đàn bà tinh khí chóng xuất, hoặc vừa lại với đàn bà là đã xuất ngay)*

Đó là do tinh khí bất cố, thận thấy suy hại. Chứng nầy khi mới bị thường hay mỏi vai, đau lưng, nhức đầu, ít ăn, đêm ngủ không yên giấc hay giật mình, hay khiếp sợ, đi đứng bần thần, sinh ra lười biếng. Nếu biết thuốc mà trị ngay thì đơn toan liền mà bịnh lại chóng khỏi; nếu để lâu không chữa, đã đến nổi sinh ra chứng mộng tinh, di tinh, hoạt tinh như đã kể trên rồi thì rất có hại đến đường sinh dục, con cái hiếm muộn cũng vì đó mà ra.

Xét bệnh nầy phần nhiều người mắc lắm trong khoảng 18 tuổi đến 60 tuổi ít người tránh khỏi được.

Thời buổi cạnh tranh, yếu thua mạnh được mỗi người đều phải lo riêng phận sự, mới mong có song còn, vì vậy mà ke làm việc bằng tinh thần thì lao tâm quá độ, lo nghĩ thái quá mà sinh ra; kẻ lao động thì lao lực suốt ngày, làm việc quá sức khoe cả mình mà sinh ra ; có kẻ vì sắc dục vô tiết, rượu chè thức đêm mà sinh ra ; cũng có kẻ chơi bời quá độ, mắc phải bệnh lậu và giang mai sau khi khỏi rồi không có thuốc ngăn ngừa, nên bệnh khí hư thận suy cũng do đó mà sinh ra. Muốn cho bệnh ấy chẳng phát ra, hoặc đã phát ra mà muốn trị cho khỏi thì phải lập tức dùng 6 lọ CỐ-TINH BỔ-THẬN giá 6$00 là chóng khỏi. Hằng ngày dùng luôn thì bệnh không bao giờ tái phát mà lại còn bổ sức lực bổ tinh thần. Thiệt là một môn thuốc đã quang tự duyên niên rất là bổ ích cho đời.

Thuốc nầy bán buôn bán lẻ hỏi tại hiệu :

SINH-HUY

N° 44 Maréchal Foch à VINH

MỚI VỀ :

Mũ FEUTRE và CRAVATE DE LYON

Nhiều mùi rất nhạ — Buôn tận gốc, giá bán rất phải chăng.

Quý khách ở xa muốn lựa chọn mũ và cravate cho được tương tựa mùi với áo quần mùa rét, xin gởi một mảnh tissus nhỏ về, bản hiệu sẽ lựa chọn cho được vừa ý quý khách.

HÃY MUA DẦU

LỢI - SANH - ĐƯỜNG

Annam ta lâu nay bị cảm, nhức đầu, nóng lạnh, sổ mũi, đau bụng, hay mua dầu của ngoại quốc mà xức hoặc uống để trừ bệnh đi. Ấy là khi Annam ta chưa chế được dầu

Ngày nay ở Saigon, chợ Tân-định, có tiệm thuốc người mình là hiệu **LỢI-SANH-ĐƯỜNG** đã chế ra được một thứ dầu đồng như dầu vạn ứng, không kém gì của ngoại quốc mà lại có phần hơn.

Ai đã dùng dầu **LỢI-SANH-ĐƯỜNG** rồi, đều khen là thần hiệu có khi đến cải tử hoàn sanh cũng được nữa !!

Vậy thì khi nào ta cần dùng dầu nên tìm cho được dầu **LỢI-SANH-ĐƯỜNG** nhản Bàn-tay mà mua, trước được tránh khỏi các chứng bệnh nói trên, sau được giúp người Annam mau phát đạt trong con đường kinh-tế.

Giá dầu lại rẻ, mỗi ve có 0$20

Ai muốn mua sỉ, xin gởi thơ cho hiệu :

LỢI-SANH-ĐƯỜNG

309 rue Paul Blanchy -:- SAIGON

BAC-NINH

Bệnh quỷ đã có thuốc tiên !!

Nếu ai mắc LẬU, hay TIM-LA, hay LẬU nhập CỐT nghĩa là khỏi rồi mà trong người nhọc mệt, thường đêm uống rượu thì sáng có mủ, hay trong thịt nó buồn như kiến, hay cấn cái nhói một cái, nên đã có mủ là vì các vi-trùng GONOCOQUE nó ăn vào trong xương, trong máu, hễ trở giời thì như vậy, bệnh này rất nguy hiểm và chuyền nhiễm, nếu để cho lâu BÀ thì người ấy mắc bệnh đau GIÁ-CON (Métrite) khí hư, huyết bạch, băng huyết v. v. thì sinh đẻ rất hiếm, nếu đẻ con thì hay hỏng mắt, còn TIM-LA nhập CỐT, ngoài khỏi như trong máu trong xương còn vi-trùng SPIROCHETE DE SCHANDINE cho nên trở giời hay sốt, đức đầu, đau mình, đầu các đầu xương, chân tay mỏi mệt, các cái nọc này nó chuyền-nhiễm rất là nguy hiểm, vì thế cho nên ta nhiều người để rồi, đẻ ra bủi ra bọc, đẻ con thiếu cái nọ, thiếu cái kia, ta cho là đồ quấy ngô, vì cái nọc này nó chuyền-nhiễm sang tự lúc thụ thai, nếu mắc bệnh không tìm được thuốc thần hiệu này thì các nọc ấy nó chuyền nhiễm sang mấy mươi đời, như cha sang đến cháu chắt, v. v. vì thế nhiều người thờ không có bệnh, nhi xem máu thì trong có vi-trùng TIM LA, còn như bệnh NỞ LOÉT (Chancre-mou), bệnh này nó cũng có vi trùng BACILLE DE DUCREY, các vi-trùng này nó cũng ăn vào trong xương, trong máu, nó cũng nguy hiểm như TIM-LA, bệnh này cũng có nhiều người thiệt hại đến thân thể, vậy các ngài mắc phải các bệnh này đã nặng, hay bệnh nhập CỐT mấy mươi năm, hay mới mắc phải, thì lập tức dùng ngay thuốc HIỆU HOÀNG-VĂN-ẤP, số nhà 67 phố Ninh-xá Bắc-ninh (Tonkin), thế nào cũng phải mau khỏi, và rút hết nọc, người có bệnh uống thuốc vẫn đi lại làm ăn như thường, khỏi bao giờ không biết, thực thế vậy, nếu lấy BÀ có thai uống cũng được không hại gì, thuốc LẬU, 1p00, TIM-LA 2p00, thuốc CHANCRE-MOU cả uống và bôi 3p00, ĐẠI-LÝ LÊ-NAM HƯNG Commerçant Rue de Gia-long à PHAN-THIẾT, PHÚ HÀ 87 Rue des Medicaments (Phố Hàng-Bồ) à HANOI HỒ-VĂN-CHIỂU chez Vinh xuân Hiệu commerçant của Tây à QUẢNG-NGÃI. Lưu-thành-Tạp Hàng-phố Công-ba à Longxuyên, Annam dược phòng, chủ nhân Lê-ngọc Thanh, route Cameu à Bắc-liêu (Cochinchine) nếu ngài muốn mua thì gởi cho một ít tiền trước còn bao nhiêu gởi nhận hóa giao ngân cả không, còn như ai ... muốn làm đại lý xin viết thơ về bản-hiệu.

MÁCH BẢO ANH EM

Tôi mắc phải bệnh Tiền lâu hàu tìm la dùng thuốc đủ mọi nơi vẫn không khỏi, sau tôi có xem báo T. D số 368 và 381 thấy ông Toàn và Nguyễn-v-Hà đăng cảm ơn ông Hoàng-văn-Ấp 67 P. ố Ninh-xá Bắc-Ninh (Tonkin), thì tôi cũng tin theo lời 2 ông ấy dùng thuốc của ông, hiện nay tôi cũng được khỏi và rút nọc, người vẫn được khỏe mạnh. Vậy tôi cũng có mấy lời đăng lên đây, trước cảm ơn ông và 2 ông đó, sau giới thiệu các anh em, nếu ai có bệnh cứ nên dùng thuốc ấy thực được thần hiệu, sau mong ông lại kê cứu được nhiều thứ thuốc thần hiệu nữa để giúp đồng bào.

Mai đình Thoa Baclieu

Hay lắm ! Hay lắm !

Ấy là thứ thuốc *Bỏ nha-phiến Đại-Tài* hiệu Hồng-Lạc-Đường, trăm người uống đều bỏ được cả trăm, không sai một, chứ chẳng phải nói kể lạp người không đâu, hễ ai uống nó thì bỏ được ngay. Làm cam-đoan chắc chắn không sai, mà uống nó vào lại không hề phá một nhọc chút nào cả, *mạnh thêm, mập thêm* mới là lạ, mới là rất quý ; uống nó đi làm việc nặng nề mấy cũng được, đi đường xa đem theo bỏ rất tiện. Hút nặng đến đâu cũng được cả, cho đến ông già 80 tuổi mà hút nặng trên 60 năm rồi cũng bỏ được như không.

Hút nhẹ cỡ 4, 5 ve, nặng 7, 8 ve đến 12 ve là cùng

Giá mỗi ve : 1p00

Bán tại : **ĐỒNG-LẠC-ĐƯỜNG** *Chủ nhân :*

Hoàng-Đạo-Vinh

N° 168, Rue du Pont Japonais, 168 — Annam Tailleo *và khắp các nơi đều có đại-lý bán ra. (Cần thêm đại-lý nữa xin biên thơ sẽ thương nghị.)*

GIA-ĐÌNH GIÁO-DỤC

hai quyển mỗi quyển 0$20

MAGASIN DE SOIERIES

TÂN LỢI

138-140, Bd Tổng-đốc-Phương (CHOLON)

Bổn-hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, như là : lãnh, xuyến, trừu, cẩm-nhung, cẩm-châu v v... Hàng thiệt tốt, thiệt bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sợ phai trổ. Bán lẻ đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhựt-bổn v v... Khăn đội đầu rút và thêu nhiều kiểu, nhiều màu thiệt đẹp.

Trữ bán sỉ và lẻ đủ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu " Teinture Idéale " danh tiếng thuở nay ở Nam-kỳ.

Bánh hộp biscuits " Kim-Thời " của bổn-hiệu chế-tạo chẳng khác nào biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0$75 tại bổn-hiệu mua sỉ có huê-hồng.

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng-vạn-Thành Nội-hóa N° 121 ... onnal Haiphong, giá mỗi hộp là 0$80.

Bổn hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung kỳ và Bắc kỳ.

Ở xa xin viết thơ thương nghị.

TÂN LỢI

138-140 Bd Tổng đốc Phương Cholon

Thuốc chữa bệnh xán

Người nước ta hay ăn thịt tái nên hay mắc phải bệnh xán. Người có bệnh, nếu không uống thuốc, cứ để con xán trong mình lâu năm thì rất nguy hiểm, bởi vì nó cắn chết người.

Một ngày nó ra kể đến mấy lần, như cái xơ mít, mà lúc nó ra đến chỗ hậu môn thì thấy nôn nôn thật rất khó chịu.

Thuốc bán một liều (hai chai), mỗi chai sáu hào.

Các hiệu Đại-lý bán thuốc cai nha phiến của tôi đều có bán thuốc xán cả.

Nguyên sứ tòa thượng hạng thông phán

TRẦN-ĐỨC-CẢNH

30 Phố Tả-trường -:- NAMDINH

Nên chú ý ! Chớ bỏ qua !

Hiệu **ĐỒNG-QUÂN-HƯNG** ở số nhà 205 phố Maréchal Foch tỉnh *Nam-Định*, là cửa hàng của người An nam, buôn bán đã lâu năm bán buôn bán lẻ đủ các thứ : gấm đoạn dạ len nhung vóc nhiễu ; lượt the lãnh lụa vải băng sa, các quý khách có dùng thứ hàng gì xin cứ viết thư về lấy quyển hóa giá (catalogue), bản hiệu gửi biếu ngay, xem thì mới biết, giá bán rất hạ, xưa nay chưa từng có. Nhưng xin các ngài nhớ gửi cho cái tem năm xu để trả lời. Cảm ơn lắm !

ĐỒNG-QUÂN-HƯNG

205 rue Maréchal Foch 205

Tonkin) Namdinh

Mới đến ! Mới đến !

PHONO

dĩa **BÉKA**

NĂM 1931

đủ các điệu TRUNG NAM BẮC thật hay !

Grand arrivage de cartes postales de l'EXPOSITION INTERCOLONIALE DE PARIS, cartes BONNE ANNÉE et vues pour encadrement de toutes sortes. Instruments de musique COUESNON : Mandolines, Bangos, Violons Violons-Jazz etc ... etc ...

DISQUE

Mme RICHARD

N° 7 Rue de la Citadelle

(Ô cầu Thượng-Tứ) — Huế

SÁCH THUỐC VIỆT-NAM

mới ra đời

nhà nghiên cứu khoa thuốc Việt-nam xuất-bản

Sách này do mấy nhà lương y tinh thông nghề thuốc của ta, lưu tâm nghiên cứu các lý thuyết khoa thuốc cũ mới, đông, tây ; đem sự suy xét, lịch duyệt và kinh nghiệm, từng trải lâu năm ; làm thành sách này : nói rõ các tạng, phủ, kinh, lạc, căn nguyên các bệnh, cách xem bệnh, phép xem mạch, trị bệnh bằng thuốc ta, rất là rõ ràng, giản tiện ; không những các ai muốn nghiên cứu nghề thuốc, cần phải xem tới, mà hết thảy các nhà, nhà nào cũng nên có một bộ, để biết cách phòng bệnh, giữ mình thực là một pho sách rất hay trong xã hội ta về đường thực dụng, quyển nhất giá 0$40.

Bán tại hiệu DƯƠNG-NGUYÊN 123 phố-khách NAM-ĐỊNH.

Các ngài ở xa gởi thơ mua, xin nhớ gởi thêm tiền cước 0$12.

Ở bản hiệu lại có bán thuốc BỔ PHỔI của *Môn thuốc Thần-Tiên* trị khỏi hết thảy các chứng ho rất hay, giá mỗi lọ 0$30. Thơ và mandat gởi cho :

NGUYỄN-XUÂN DƯƠNG

123 Phố Khách -:- NAM-ĐỊNH

Imprimerie TIẾNG-DÂN, HUẾ

Directeur Gérant HUỲNH-THÚC-KHÁNG

https://tieulun.hopto.org